

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 39P/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201371
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2118201371.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. L., U.. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matky- C. L., U.. XX.XX.XXXX, R. L. XXX, zast.: Advokátska kancelária Lányiová, s.r.o., Nám. Sv. Michala 11, Hlohovec a otca - E. L., U.. XX.XX.XXXX, R. G., G.. A.. Š. XXX/XXB, zast.: Mgr. Iveta Gavačová, advokátka, SNP 148, Stará Turá, o návrhu matky o úpravu styku, zrušenie výchovného oparenia, zmena priezviska a iné, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Matka bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým E., U.. XX.XX.XXXX prvý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod., otec maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

III. Miesto výkonu nariadeného výchovného opatrenia podľa výroku III. rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016 - 130 zo dňa 24.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/43/2017 - 218 zo dňa 31.10.2017 sa mení na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany.

IV. Súd udeľuje súhlas matke C. L., U.. XX.XX.XXXX na zmenu priezviska maloletého E. L., U.. XX.XX.XXXX z „L.“ na „L.“.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016 - 130 zo dňa 24.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/43/2017 - 218 zo dňa 31.10.2017 v časti zastupovania a správy majetku, úpravy styku, výchovného opatrenia a súhlasu so zmenou priezviska.

VI. Otec je povinný zaplatiť trovy konania štátu vo výške 255,48 Eur na účet tunajšieho súdu v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

VII. Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 39P/11/2018 - 76 zo dňa 15.01.2019 vo výroku II. a III.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 12.02.2018 domáhala, aby súd zmenil Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom 12P/24/2016 zo dňa 24.02.2017 tak, že zverí maloletého výlučne do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec maloletého ho nemôže zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec je oprávnený stretávať sa so synom 1 krát v mesiaci, prvý párný týždeň v sobotu od 10 hod. do 18 hod., Otec maloletého si ho prevezme a odovzdá ho matke

v mieste bydliska L. XXX,XXX XX T.. Súd ruší nariadené výchovné opatrenie a povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a mení tak rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom 12P/24/2016 zo dňa 24.02.2017. Súd udeľuje súhlas matke C. L., U.. XX.XX.XXXX na zmenu priezviska maloletého E. L., U.. XX.X.XXXX z L. na L..

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že navrhovateľka s odporcom žili v spoločnej domácnosti 3 roky, počas ktorých sa im narodil maloletý syn E.. V čase keď mal maloletý 10 mesiacov odišla matka zo synom zo spoločnej domácnosti, z dôvodu nadmerného požívania alkoholu, užívania drog a nezáujmu postarať sa aj z finančného hľadiska odporcu. Navrhovateľka žila so synom u svojej matky v mieste uvedeného trvalého bydliska do mája 2016. Z dôvodu ťažkej onkologickej diagnózy navrhovateľkinej matky, ktorá potrebovala pokoj, čo pri malom dieťati nebolo možné splniť, sa presťahovala do L. k otcovi, v T. si plánuje zariadiť prácu, maloletý tu navštevuje materskú školu a bude tu navštevovať aj základnú školu. Dňa 18.4.2016 som na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom podala návrh na úpravu práv a povinností k maloletému a určení výživného pre maloletého, Okresný súd Nové Mesto nad Váhom Rozsudkom 12P/24/2016 zo dňa 24.02.2017 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia ho môžu zastupovať a spravovať jeho majetok. Otca maloletého zaviazal prispievať na výživu maloletého E. sumou 50,- Eur mesačne od 19.4.2016 do 23.1.2017 a sumou 100,-Eur od 24.1.2017 vždy do 15. Dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Nedoplatok na výživnom za obdobie 1 9.4.2016 do 28.2.2017 vo výške 346,13,-Eur súd zaviazal odporcu zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 15,- Eur spolu s bežným výživným. Otec je oprávnený stretávať sa so synom 1 -krát v mesiaci, v prvý páry víkend od piatku od 17hod. do nedele do 17hod. v sprievode starej matky. V prípade nespôsobilosti otca si maloletého prevezme stará matka. Zrušil neodkladné opatrenie nariadené na základe uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016 zo 04.07.2016 účinnosťou nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Zrušil neodkladné opatrenie nariadené na základe uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016 zo 02.11.2016 účinnosťou nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Súd nariadil výchovné opatrenie v znení: Rodičom maloletého dieťaťa matke C. L. a otcovi E. L. ukladá povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom. Konanie o návrhu starej matky C. L. na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti sa zastavuje. Návrh matky na zmenu priezviska maloletého sa zamietá. Nakoľko odporca nie je spôsobilý dostatočne a samostatne sa postarať o maloletého, nedodržuje čas a rozsah stretávania sa s maloletým, určený Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom, je tento rozsudok neúčinný. Je v záujme maloletého, aby mal s otcom kontakt a však v súčasnosti je to v takomto rozsahu neprijateľné. Aby si vytváral odporca s maloletým vzťah a mal s ním kontakt je nateraz postačujúce stretávanie sa 1 krát v mesiaci, prvý páry týždeň v sobotu od 10 hod. do 18 hod., Otec maloletého si ho prevezme a odovzdá ho matke v mieste bydliska matky. Stará matka si môže požiadať o stretávanie sa s vnukom osobitne. Stará matka C. L. kryla opitosť svojho syna počas návštevy maloletého, čomu sa týmto návrhom na úpravu styku chce vyhnúť, nakoľko nie je v záujme maloletého, aby videl otca v takomto stave a musel to znášať. Takéto zážitky nemajú dobrý vplyv na jeho zdravý vývin a vývoj. Odporca sa s maloletým nestýka vôbec, jediný kontakt s maloletým mal v prípade keď navrhovateľka priniesla maloletého k starej matke C. L.. O maloletého neprejavuje žiadny záujem, neposkytuje mu sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, nevychováva ho, nechráni jeho záujmy, odporca žije trvalo neusporiadaným spôsobom života, svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonáva vôbec, netráva s maloletým čas, nekupuje mu oblečenie, veci bežnej potreby, hračky, nepozná jeho záujmy, vyživovaciu povinnosť za neho plní matka odporcu. Odporca podstúpil proti alkoholické, drogové a psychiatrické liečenia v roku 2010, 2013, 2014, 2015, 2016 avšak neúspešne, pretože aj v súčasnosti požíva alkohol, drogy a holduje hazardným hrám. Nie je spôsobilý a schopný postarať sa sám o seba, nie ešte aby sa staral a vychovával maloletého a spravoval jeho majetok a zastupoval ho. Na základe uvedeného je v záujme maloletého, aby boli odporcovi obmedzené práva a povinnosti, aby ho nemohol zastupovať a spravovať jeho majetok. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom nariadil výchovné opatrenie a po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom len na základe tvrdení odporcu, ktorý nie je schopný sa postarať ani sám o seba a starej matky C. L., ktorá si nevie poradiť s vlastným synom, čo považuje za účelové a neopodstatnené, nedôvodné a šikanózne. Tieto skutočnosti potvrdzujú aj vyhodnotenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, Materskej školy, ktorú maloletý navštevuje, Obecného úradu v L., že matka sa príkladne stará o maloletého, napĺňa všetky jeho potreby, podporuje ho a vychováva a robí všetko potrebné pre jeho zdravý vývoj a vývin. Tiež je

neprijateľné, aby musela navštevovať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom keď býva v Koplotovciach a žije len z rodičovského príspevku. Matka s otcom maloletého dieťaťa a nežijú v spoločnej domácnosti a matka chce spolu so synom vytvoriť rodinu, nielen tým, že sú spolu dvaja, ale aj tým, že sa budú rovnako volať. S rozdielnosťou priezvisk má maloletý problém ak mu povedia E. L. a pýtajú sa na meno mami odpovie C. L.. Aj keď maloletý nevie presne definovať svoj názor inklinuje k označovaniu seba a matky ako jeho najbližšej osoby rovnakým priezviskom. Je prirodzené, aby obaja mali rovnaké priezvisko, vyhli sa tým problémom na úradoch, v škôlke, následne v škole, u lekárov. Otec maloletého je alkoholik a má veľmi zlú povesť. Matka je neustále vystavená tomu, že musí vysvetľovať, prečo sa ona volá inak ako maloletý. Nechce, aby bol maloletý vystavený posmechu a nepríjemným situáciám, ktoré môžu vzniknúť. Ďalším dôvodom je aj to, že otec o syna nejaví záujem. Mám za to, že aj priezvisko spája rodinu. Zmenou priezviska nemieni otcovi brániť v jeho otcovských právach, ani mu ich upierať. Nemieni mu ani brániť v stretávaní sa so synom. Chce len ochrániť syna. Navrhovateľka k návrhu pripojila: Vyhodnotenie plánu sociálnej práce 8 ks, Správa Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 05.10.2016, Potvrdenie o prechodnom pobyte, Kópia rodného listu maloletého, Doklad o poberaní rodičovského príspevku, Úradný záznam z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Úradný záznam z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava, Úradný záznam z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom + Piešťany, pracovisko Myjava, Hlohovec, Psychologické vyšetrenie maloletého dieťaťa, Lekársky nález z urologického vyšetrenia. Žiadosť o vyjadrenie riaditeľky a učiteľky z materskej školy Panny Márie Pomocnice.

3. Odporca sa podaním zo dňa 18.04.2018 vyjadril tak, že s návrhmi matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým, na obmedzenie rodičovských práv otca a s návrhom na zmenu priezviska maloletého otec nesúhlasí. Návrh matky bol podaný 12.2.2018, pritom iba v decembri 2017 obdržali účastníci konania Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý o takýchto návrhoch matky rozhodoval. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom pritom vykonal rozsiahle dokazovanie, čo nakoniec konštatoval aj odvolací súd v potvrdzujúcom uznesení. K návrhu matky na zrušenie výchovného opatrenia sa otec vyjadriť nevie, je potrebné zistiť stanovisko kolízneho opatrovníka.

4. Opatrovník sa podaním zo dňa 07.02.2018 vyjadril tak, že s maloletým vykonali pohovor 03.05.2018. Samko je komunikatívny bezprostredný chlapec. Pýtali sa na stretávanie sa s otcom, na čo uviedol, že otec sa s ním nestretáva. Otec podľa neho pije pivo a to mu vadí. Čo sa týka zmeny priezviska, maloletý uviedol, že chce zmenu priezviska, ale bližšie dôvody prečo neuviedol. Vzhľadom k tomu ho informovali aj o možnosti jeho účasti na súdnom pojednávaní. Zatiaľ nechce ísť, v prípade potreby s tým ale nemá problém. Matku oboznámili s našim postojom k danej veci, ktorý je: Zmenu priezviska - neodporúčame, v prípade že sa rodičia na zmene priezviska dohodnú - podporia rodičovskú dohodu. V prípade, že by sa nedohodli a matka bude na zmene priezviska trvať odporúčajú za týmto účelom navštíviť RPPS v Piešťanoch, Mgr. Jakubíkovú. Úprava povinností - budú podporovať stretávanie sa maloletého s otcom, pokiaľ to nebude pre neho zdravie ohrozujúce a otec nebude pod vplyvom alkoholu. Zrušenie výchovného opatrenia - neodporúčajú, ale navrhujú, aby súd odporučil presunutie na základe miestnej príslušnosti na RPPS v Piešťanoch.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, znaleckým dokazovaním, oboznámením sa s listinami založenými v spise, ako aj pripojených spisoch, z ktorého vyplývajú nasledovné skutočnosti:

6. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní uviedla, že otec sa o maloletého dlhodobo nezaujíma, nezúčastňuje sa ani rodičovského združenia, na ktoré ho matka poslala. Maloletý trpí svojím priezviskom, je neklasifikovaný v škole, pretože sa podpisuje L., aj z tohto dôvodu musel zmeniť ZŠ a druhý ročník absolvuje v inej škole, o čom predložila písomku, rozhodnutie o prijatí, potvrdenie psychológa. Poukázala na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 19P/70/2017, 14P/17/2019, 19P/5/2019, 13P/10/2019, v ktorých v obdobných veciach udelil súhlas matke na zmenu priezviska. Otec nikdy nikam neprišiel, ani na ÚPSVaR, ani do školy, ani k lekárovi, ani k znalcovi sa nedostavil, neinformuje sa o maloletého, záujem o malol. nie je skutočný a mal problémy s alkoholom dlhú dobu, na protialkoholické liečenie sa nedostavil. Ak sa neuskutočnili stretnutia, tak kvôli alkoholu otca, matka sa doposiaľ bojí, že otec má stále problémy s alkoholom.

7. Matka na pojednávaní poukázala na hodnotenie ZŠ Podzámska, na Koperníkovu bol prijatý ako konfliktný, všetky konflikty vznikajú ohľadom priezviska, keď ho spolužiaci posmešne volali „kvasnice“. Otec jej volal za posledné 2 roky raz. Minulý rok v novembri, v júli poslal správu z neznámeho čísla, nevedela kto píše, a na jej správu, že kto píše, nereagoval. Pred cca 4 rokmi jej otec odovzdal malol. pred McDonaldom v TT, vrátil sa G., spôsobil dopravnú nehodu, kde padol autom skoro do potoka a nafúkal 3 promile a bol odvezený do CPZ. Ohľadom drog a automatov uviedla, že toto otec tvrdil aj v minulosti v konaní, rok mala dohľad, drogy sa nepotvrdili, ako závislá na automatoch by nemohla pracovať ako krupíérka. Myslí si, že VO je zbytočné, nie je dôvod, aby to pokračovalo, nespĺnilo to ani účel.

8. Otec na pojednávaní nesúhlasil so zmenou zastupovania a správy majetku, pokiaľ ide o styk nežiadal o rozšírenie, ale o úpravu, a to raz za dva týždne, alebo raz za týždeň by prišiel za ním v sprievode tretej osoby (ZŠ - ÚPSVaR) a strávil s ním na začiatok 2 - 3 hodinky, aby si zvykol. Nemal dohodnutú takú osobu. Myslel si, že to robí ÚPSVaR alebo škola. Návrh matky (na styk) zhodnotil, že dopadne ako predchádzajúci, že nebude realizovaný. Návrh na výkon rozhodnutia nepodal z dôvodu, že nechcel robiť zle maloletému. Ak by sa styk realizoval 2 -3 mesiace, by uvažoval, ak by sa tak skutočne chcel volať, že by dal súhlas na zmenu. V zásade nemal námietky voči styku navrhovanom matkou, iba si myslel, že by sa to nerealizovalo. Bol by ochotný chodiť na ÚPSVaR Hlohovec za účelom realizácie výchovného opatrenia. Pokiaľ ide o zmenu priezviska, so zmenou v súčasnosti nesúhlasí. Na otázku, prečo nesúhlasí uviedol, že nie je na to dôvod. Je to dlhoročný nátlak na maloletého zo strany matky a jej rodiny. Za posledné 2 roky matku kontaktoval, že sa chcete stretnúť s malol. 5 -10 krát telefonicky. Tel. rozhovor prebiehal tak, že keď náhodou zdvihla telefón, opýtal sa, či sa môže stretnúť, povedala, že nie, lebo maloletý nechcel a riešila minulosť, vyhrážky, vyčítanie. Po istom čase rezignoval, naposledy volal v júli, chcel zobrať maloletého na predĺžený víkend. Volal z matkinho čísla, či pôjde na víkend, povedala, že ide do tábora. Nedostavil sa na znal. dokazovanie, pretože prvý krát mal nastúpiť na liečenie protialkoholické, druhý krát mu neprišlo predvolanie. Nenastúpil na protialkoholické liečenie, chcel tomu zabrániť, lebo trošku popíjal. Aj keď nenastúpil, nedalo sa mu ísť k znalkyni. Je to 250 km až 300 km. Bolo to o 10 hod. ráno. Nenastúpil na proti alkoholické liečenie, lebo to sám zastavil a zvládol. Už mal niekoľko absolvovaných a vie, ako to funguje a nepomohlo to. Na ÚPSVaR do Nového Mesta sa nedostavil, nevedel prečo, pravdepodobne bol PN. Nemá žiadnu vedomosť o tom, prečo matke malol. jeho otec (starý otec) napísal, že znalecké je zrušené, musím to s ním prekonzultovať. Výživné na maloletého platí samozrejme on. Šeky nevypisuje, dáva otcovi peniaze a on to posieľa, resp. prevádza na účet. Pracuje u otca. Pracujem 4 hodiny denne. Otec je súdny exekútor. Jeho príjem je 300,-Eur mesačne. Pracujete iba na polovičný úväzok, pretože otec pre ňo nemá viac práce. Možno časom. Hľadá si prácu, nie je to ľahké. Má ukončené gymnázium. Na polovičný úväzok pracuje cca 2 -3 roky. Ohľadom dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu uviedol, že mal mal., spal u nich, boli dohodnutí, že ho dovezie do H., vyrazil s maloletým, čakali asi hodinu, volal matke, kde je, že v D., tak tam šli do F., oplula ho, psychicky to nezvládol, tak sa napil na Myjave a potom nabúral, nafúkal 2,5 promile. Nešiel do CPZ, zobrali mu vodičský preukaz na 2 roky, v správnom konaní. Toto bolo v r. 2016. Nemá záznam v registri trestov. Ani matka nebola v minulosti ideálna. Matka mala problémy s drogami a s automatmi, keď boli spolu a maloletý bol na svete. Nemám o tom žiaden dôkaz, možno matka matky ako svedok. Apeloval na matku, aby zmenila svoj prístup.

9. Z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016-130 zo dňa 24.02.2017 okrem iného vyplýva, že v škôlke sa predstavuje vždy len priezviskom „L.“, otec sám nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o dieťa, nakoľko sa nachádza vo fáze liečenia - resocializácie. S návrhom na zmenu priezviska nesúhlasil, a to z dôvodu neexistencie závažných okolností, ktoré by mali viesť k zmene priezviska. Svedok C.. Š. L., ktorý je starým otcom maloletého, uviedol, že sa vie o syna postarať jeden deň, avšak celoročnú starostlivosť o syna nedokáže zabezpečiť. Z výsluchu D.. N. W. vyplynulo, že považuje za vhodné nariadiť dohľad formou psychologického poradenstva, poradenstva v oblasti získavania rodičovských skúseností a podobne, nakoľko situácia vo vzťahu matka maloleté dieťa si vyžaduje viacero konzultácií. Kolízny opatrovník konštatoval, čo sa týka návrhu na zmenu priezviska, tento žiada zamietnuť, a to s poukazom na vyjadrenie samotnej matky, že dieťa sa k tomu ešte nevie vyjadriť. V prítomnosti matky uvádza že sa chce volať L., v prítomnosti otca by povedalo, že sa chce volať L.. Pri šetrení v škôlke bolo zistené, že sa predstavuje L. a nespôsobuje mu to žiadne problémy.

10. Zo správy materskej školy zo dňa 02.10.2018 (č.l. 60) vyplýva, že otec materskú školu doteraz nenavštívil. Otec sa zatiaľ o dieťať, jeho napredovaní a aktivitách neinformoval. Nikto iný z rodiny otca materskú školu nenavštívil, ani nežiadal informácie o dieťati, jeho záujmoch, krúžkoch apod. Otec dieťa v

MŠ zatiaľ nenavštívil. Zo strany otca sa nikto doteraz nezúčastnil akcií poriadaných CMS. Na podujatiach sa zúčastňuje matka a niekedy stará matka (z matkinej strany). Dieťa sa primerane zapája do rôznych hier. V námetových hrách na rodinu. E. postráda vzor otca. Vie vyjadriť matkine činnosti, ale vyhýba sa napodobňovaniu úlohy otca v rodine. E. pôsobí pomerne vyrovnané. Je zvyčajne usmievavý. V poslednom čase je trochu nervóznejší, nesústredený akoby prežíval napätie a obavy. Veľmi nezdieľa a nevyjadruje, čo ho trápi, ale v jeho správaní badáme mierne zmeny. V určitých obdobiach pobadáme u dieťaťa neistotu a obavy, ktoré sa nedajú presne identifikovať. Dieťa svoje prežívanie veľmi nezdieľa. Vo vyjadreniach je opatrné.

11. Zo správy znalkyne zo dňa 30.04.2019 (č.l. 94) vyplýva, že otec mal. neprišiel v prvom termíne, žiadal náhradný termín svojho vyšetrenia, ktorý bol stanovený na dnešný deň, 30.04.2019; avšak nedostavil sa ani v tomto termíne a svoju neprítomnosť nijako nevyšvetlil.

12. Na písomnej práci Slovné úlohy je uvedený podpis detským písmom „E. L.“.

13. Z rozhodnutia ZŠ Koperníkova 24, Hlohovec vyplýva, že malol. bol prijatý do II. ročníka od 01.09.2020.

14. Zo záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. Marty Halašovej, PhD., z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia č. 73/2019 vyplýva, že vzťah mal. E. k jeho otcovi je zachovaný, je skôr indiferentný s prvkami kritickosti, so zjavne prebratou rétorikou z výchovného prostredia matky. Matka uvádza, že mal. bol so svojím otcom pred 3 rokmi, teda mal v tom čase asi 3 roky, pričom v tomto vekovom období sa pamäťové stopy nevybavujú bez toho, aby boli permanentne oživované blízkou dospelou osobou. Mal. neuviedol žiadnu osobnú negatívnu skúsenosť so svojím otcom. V roku 2016 matka mala záujem, aby si otec dieťaťa pravidelne plnil vyživovaciu povinnosť a zúčastňoval sa pri výchove dieťaťa, nakoľko mal. syn E. rád navštevuje aj otca. Odvtedy podľa slov matky, mal. nie je v kontakte so svojím otcom. Pretože mal. je celý čas vo výchovnom prostredí matky, zmena jeho vzťahu k otcovi môže byť výlučne spôsobená v tomto prostredí vedomým aj nevedomým vyjadrovaním antagonizmov matky voči otcovi a jeho príbuzným. Otcov vzťah k mal. nebolo možné zistiť, vzhľadom na to, že otec sa na vyšetrenie k znalkyni nedostavil. Vzťah mal. k matke je bezvýhradne pozitívny. Bez toho, že by si matka bola toho vedomá, jej alebo vedome o tento stav usilovala, keďže je mal. dlhodobo v jej výchovnom prostredí, môže zo sebazáchovných dôvodov s matkou lojalizovať a matkine pocity a názory preberať do tej miery, že ich prežíva ako svoje vlastné, a nakoľko sa s osobou matky stotožňuje, že chce mať jej priezvisko a toto matkino priezvisko už u znalkyne aj použil. Vzťah matky k mal. je pozitívny. Mal. vníma ako najdôležitejšiu osobu v rodine. Mal. dala dieťa do MŠ vo veku 1,5 roka z uvádzaných finančných dôvodov napriek viacerým zdravotným problémom mat. (histamínová intolerancia, ekzémy), pri tom bola na MD do jeho 6 rokov.) V jej prežívaní dominujú osobné témy, trápi ju však, že je jej syn nešťastný (čo matka evidentne spája s tým, že mal. sa priezviskom nevolá tak, ako ona). Rodičovské výchovné postoje matky sú bez akejkoľvek výraznejšej formatívnej, podpornej, pomáhajúcej, či solidárno-kamarátskej tendencie k maloletému. Má tendenciu nahrádzať osobu otca v rodine postavou fiktívneho muža v jej budúcom živote a klásť nadlimitné požiadavky na mal., čo hrozí destabilizáciou jeho psychiky. Mal. sa vyjadril, že sa nechce vôbec stretávať so svojím otcom. Mal. sa nechce stretnúť so svojou starou matkou z otcovej strany. Jej osobu spája s tým, že privolala policajtov. Mal. vníma, že má odlišné priezvisko ako jeho matka. Mal. vyjadril svoje pranie mať rovnaké priezvisko ako jeho matka, aj sa matkiným priezviskom predstavil. V záujme mal. sú dôležitejšie fenomény, ako zmena jeho priezviska po otcovi na priezvisko jeho matky. V najlepšom záujme mal. je normalizovanie vzťahov jeho rodičov a príbuzenstva z oboch strán rodičov. Dieťa má vedieť, že sa narodilo obidvom rodičom z lásky, a ak majú rodičia nejaké problémy, vyriešia si ich (pretože sú dospelí), a dieťa sa to netýka. Matka uviedla, že jej je na obtiaž budovať vzťah mal. s otcom; je to však jej dôležitá rodičovská/materská úloha. Možno chápať matkinu tendenciu zmeniť dieťaťu priezvisko vzhľadom na jej sklamanie a hnev kvôli dlhodobému nezáujmu otca o syna a neplateniu výživného naňho. Otcov nezáujem o riešenie zložitej, a pre dieťa nepriaznivej situácie, demonštruje aj jeho neúčast' na ich psychologickom vyšetrení v rámci znaleckého dokazovania, s tendenciou prenášať zodpovednosť za svoju neúčast' na matku (že nechcela prísť spolu s ním) alebo na znalkyňu (že nedostal pozvánku na vyšetrenie). Uvedené tendencie otca sa zdajú byť nezreli detinské. Matka v návrhu z roku 2016 na zmenu priezviska mal. uviedla, že „všade, kde príde, ju oslovujú a volajú menom L., čo jej prekáža a znervózňuje ju to . Pokiaľ ide o zmenu priezviska mal., prvotný je teda záujem matky, a nie mal. syna, ktorý pravdepodobne iba podľahol tlaku zo strany matky (a možno aj jej príbuzenstva) v tomto smere, a s týmto sa stotožnil.

Napriek tomu, že tendencii matky k zmene priezviska mal. možno rozumieť, treba upozorniť na riziká takejto zmeny a uviesť kontexty matkinho návrhu: Vo všeobecnosti sa neodporúča meniť identitu dieťaťa, ktorá súvisí s pocitom osobnej hodnoty a dôležitosti dieťaťa bez ohľadu na to, ako sa volá. Dieťa môže nadobudnúť pocit, že pre matku a jej okolie ono samo nemá potrebnú hodnotu, pokiaľ nepoužíva jej/ich priezvisko. Bolo by veľmi smutné, keby zdravý vývin mal. vo výchovnom prostredí matky závisel na spoločnom priezvisku s ňou, ako to vplýva z názoru matky, prezentovaného v jej žiadosti zo dňa 27.02.2017 o prešetrenie súdneho konania ... Pri zmene mena, keď rodič, po ktorom sa dieťa volá (má po ňom priezvisko), žije, nesúhlasí s takou to zmenou, a v rodine dieťaťa sú príbuzní tohto rodiča, ktorí majú o kontakt s dieťaťom záujem, ide o masívny zásah do rodinných vzťahov, ktorých negatívny dopad nemožno v súčasnosti odhadnúť. Matka nesprávne stotožňuje svoj zjavne neuspokojivý vzťah s otcom mal. a zjavnú neschopnosť otca postarať sa o svojho syna (osobne, finančne) s priezviskom mal., ktoré svojmu dieťaťu z vlastnej vôle pri jeho narodení dala, a otca mal. si svojho času ako dospelá osoba dobrovoľne vybrala za svojho partnera. Týmto matka devalvuje aj seba samú. V rozhovore so znalkyňou matka uviedla, že chcela byť slobodná matka. Aj v prípade, že by žila s otcom mal., a tento sa o syna oveľa lepšie staral, jej priezvisko a priezvisko mal. by boli rozdielne. Možno bude pre matku uvádzaná skúsenosť nerovnakosti priezvisk so svojim synom poučením, aby svoje prípadné budúce partnerské vzťahy usporiadala pred narodením dieťaťa. Otec by mal dokladovať súdu svoj zdravotný stav, a pokiaľ jeho zdravotný stav po psychickej/duševnej stránke nie je stabilizovaný, mal by sa podrobiť indikovanej liečbe. Zo spisu vyplýva, že matka mohla tiež mať psychické problémy; na jej správanie upozorňovali pracovníci ÚPSVaR, vrátane psychológa RPPS. Psychologické vyšetrenie znalkyne tiež poukazuje na patologické javy v štruktúre psychiky matky ako adaptačné ťažkosti, náznaky polyvalentnej poruchy osobnosti a i. (v časti Zhrnutie zistení a výsledkov klinicko-psychologického vyšetrenia). V záujme svojho mal. dieťaťa by obidvaja rodičia mali urýchlene začať navštevovať kurz rodičovskej terapie a poradenstva (s intenzívnou individuálnou psychoterapeutickou zložkou) s nasledovnými cieľmi: prijať svoj diel zodpovednosti za rozpad partnerského vzťahu; uznať, že druhý rodič má rovnakú zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o spoločné dieťa; uznať, že druhý rodič je na ich spoločnému dieťaťu dobrým rodičom a robí, čo je v jeho silách; obnoviť vzájomnú komunikáciu (a snažiť sa o konštruktívitu v komunikácii) v záujme mal. E.; napriek všetkému, čo obidvoch rodičov vo vzájomnom partnerskom vzťahu a po jeho skončení sklamalo a zranilo, neodvrátiť sa vnútorne od druhého rodiča mal. syna, nevypovedať rodičovský vzťah; snažiť sa pochopiť druhého rodiča mal. láskavou trpezlivosťou; nerobiť si ilúzie a neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných ideálov a princípov; nezneužívať svoje aktuálne postavenie a netriumfovať nad druhým rodičom; dovoliť svojmu synovi, aby si užívalo lásku a ochranu druhého rodiča a rozvíjalo vzťahy s jeho príbuznými.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa a umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

22. Podľa § 40 ods. 1, 2 Zákona o rodine, deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4. Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa odseku 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

24. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by táto zmena bola v rozpore so záujmami maloletého.

26. Podľa § 11 veta druhá ods. 3 písm. a), c) zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať, právoplatné rozhodnutie súdu o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony druhého rodiča, ak bolo takéto rozhodnutie vydané.

27. Z vykonaného dokazovania súd ustálil, že hoci v čase podania návrhu matkou nebola na strane účastníkov taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu súdneho rozhodnutia, no v čase rozhodovania súdu prvej inštancie mal súd preukázané, že došlo k takej zmene pomerov majúcej za následok aj zmenu úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu.

28. Oproti predchádzajúcej úprave, kedy maloletý E. bol s otcom v občasnom kontakte, v prebiehajúcom konaní nebolo sporné, že maloletý sa s otcom už dlhšie obdobie nestretáva.

29. Podľa názoru súdu stále platí, že otec nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého (...sám otec si to uvedomuje, pretože v priebehu konania podstupoval liečenie zo závislosti a prechádza resocializačnou fázou...), no oproti predchádzajúcej úprave práv a povinností súd dospel k záveru, že existujú dôvodné pochybnosti aj o tom, či otec je schopný zabezpečovať starostlivosť o syna počas celého víkendu od piatku od 17 hod. do nedele do 17hod. Navyše súd mal preukázané na základe nesporného tvrdenia, že otec o takúto formu starostlivosti nemá záujem. Otec na poslednom pojednávaní (po 2,5 roku prebiehajúceho konania) navrhol stretávanie formou asistovaného styku, no súdu neoznačil konkrétnu osobu, ktorá by takúto nadštandardnú (asistovanú) formu styku vedela otcovi sprostredkovať.

30. Súd vo výroku II. zmenil z „oprávnenia otca na stretávanie sa s maloletým E. 1-krát do mesiaca, v prvý páry víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že otec v sprievode starej matky C. L. si prevezme maloletého E. ako aj ho odovzdá v sprievode starej matky C. L. v bydlisku matky. Stretnutie otca s maloletým E. bude realizované za prítomnosti starej matky C. L.O.Y.. Ak by si otec nemohol dieťa prevziať, resp. odovzdať, prevezme ho stará matka C. L. a dieťa odovzdá matke“ na oprávnenie otca stretnúť sa s maloletým prvý páry týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod., otec maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

31. Súd pri predchádzajúcej úprave prihliadol na vek dieťaťa a na vzťah dieťaťa k otcovi, ktoré nemá vytvorený rovnocenný citový vzťah k obom rodičom. K danej situácii došlo tým, že otec opakovane podstupoval liečenia, ako aj z okolností, ktoré majú pôvod vo vzájomnom vzťahu rodín a v spôsobe komunikácie matky s maloletým E..

32. Súd konštatuje, že na rozdiel od predchádzajúceho konania, súd nechápe opakované podstupovanie liečenia ako ospravedlniteľný dôvod nevytvorenia rovnocenného vzťahu so synom, ale naopak, uvedené zaviniť sám otec a to konzumáciou alkoholu.

33. Súd sa nezaoberal takými možnosťami ako „ak by si otec nemohol dieťa prevziať, resp. odovzdať, prevezme ho stará matka a dieťa odovzdá matke“, ich formulácia je neurčitá, vágna a pre súd nevykonateľná. V prvom rade je to primárne rodič, ktorý má vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa a nie stará matka maloletého, ktorá nemôže suplovať úlohu rodiča, teda otca maloletého, ak rodič dieťaťa „nemôže a nie je schopný prevziať a odovzdať maloletého“. K takej úvahe by mohol dospieť iba, ak by otec „nemohol bez svojej viny“, čo nie je tento prípad. Pri zmene styku takisto prihliadol na nezáujem otca o maloletého, ako aj na to, že otec podľa vlastného vyjadrenia na pojednávaná nemal voči úprave styku navrhovanej matkou námietky.

34. Pokiaľ ide o výrok III. rozsudku, súd je názoru, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie výchovného opatrenia nariadené v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ktorým rodičom maloletého dieťaťa uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a preto zmenil miesto výkonu nariadeného výchovného opatrenia podľa výroku III. rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2016 - 130 zo dňa 24.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/43/2017 - 218 zo dňa 31.10.2017 na na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany.

35. Nariadené výchovné opatrenie malo pôvodne rodičov viesť k tomu, aby sa naučili komunikovať so svojim dieťaťom spôsobom zodpovedajúcim jeho veku, komunikovať medzi sebou ako rodičia dieťaťa a k tomu, aby sa naučili riešiť vzájomné problémy a neriešili ich spôsobom vťahovania dieťaťa do problémov a používania ho ako filtra, či nárazníkovej zóny medzi dvoma rodinami. Maloletý je príliš malý a krehký na to, aby vyriešil problémy, ktoré majú pôvod v spoločnom živote jeho rodičov ešte pred jeho narodením.

36. Hoci dôvody, ktoré viedli k jeho uloženiu, môžu byť v čase rozhodovania tunajšieho súdu iné, súd je názoru, že dôvody pre nariadenie výchovného opatrenia pretrvávajú, keď mal zo znaleckého posudku preukázané, že v záujme mal. dieťaťa je poradenstvo (s intenzívnou individuálnou psychoterapeutickou zložkou) s nasledovnými cieľmi: prijať svoj diel zodpovednosti za rozpad partnerského vzťahu; uznať, že druhý rodič má rovnakú zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o spoločné dieťa; uznať, že druhý rodič je na ich spoločnému dieťaťu dobrým rodičom a robí, čo je v jeho silách; obnoviť vzájomnú komunikáciu (a snažiť sa o konštruktivitu v komunikácii) v záujme mal. Samuela; napriek všetkému, čo obidvoch rodičov vo vzájomnom partnerskom vzťahu a po jeho skončení sklamalo a zranilo, neodvrátiť sa vnútorne od druhého rodiča mal. syna, nevypovedať rodičovský vzťah; snažiť sa pochopiť druhého rodiča mal. láskavou trpezlivosťou; nerobiť si ilúzie a neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných ideálov a princípov; nezneužívať svoje aktuálne postavenie a netriumfovať nad druhým rodičom; dovoliť svojomu synovi, aby si užívalo lásku a ochranu druhého rodiča a rozvíjalo vzťahy s jeho príbuznými.

37. Aj otázka prípadného súhlasu otca so zmenou priezviska je skôr záležitosťou prieku, otec sa na pojednávaní vyjadril, že „by uvažoval, ak by sa tak skutočne chcel volať, že by dal súhlas na zmenu“ ako racionálnym riešením a to bez jeho ohľadu na prípadný záujem maloletého, ktorý, na rozdiel od predchádzajúceho konania, preukázateľne trpí svojím priezviskom, ktoré má byť o.i. jeho spolužiakmi

zamieňané za hanlivejší výraz „kvasnice“, ďalej z výsluchu matky sa súdu javilo, že maloletý by mohol byť obeťou, nie kvôli jazykovému zneniu priezviska, ale pre riziko poruchy vlastnej identity obeťou /hoci latentnej/ šikany.

38. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva: otec - v spise sa opisuje jeho závislosť na návykových látkach, a možno uvažovať o poruche osobnosti; bolo by namieste jeho psychiatrické vyšetrenie, matka - zo spisu vyplýva, že matka mohla tiež mať psychické problémy, psychologické vyšetrenie znalkyne tiež poukazuje na patologické javy v štruktúre psychiky matky ako adaptačné ťažkosti, náznaky polyvalentnej poruchy osobnosti.

39. Vzhľadom na tieto náznaky profilov rodičov v znaleckom posudku, berúc do úvahy tiež dedičné predispozície pri poruchách osobnosti, nerešpektovanie prania dieťaťa by v tomto konkrétnom prípade mohlo viesť až k poruche (identity) osobnosti maloletého, čo je príliš veľké riziko oproti „evidenčnej záležitosti“, keď pre súd je v zásade nerozhodné, aké má dieťa priezvisko z evidenčného hľadiska, no rozhodujúci je záujem maloletého dieťaťa. Pre súd je podstatné, aby dieťa vyrastalo v pokojnom prostredí bez rizika šikany a v pochopení a aby z dôvodov konfliktov pre svoje priezvisko nemuselo meniť dokonca základnú školu. Ak má cítiť väčšiu spolupatričnosť s rodinou, v ktorej vyrastá, je v záujme maloletého, aby sa aj volal rovnako.

40. Znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý súd síce posudzuje aj jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti s ďalšími skutočnosťami, pretože starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v danom prípade neklasifikovanie maloletého a zmena základnej školy. Znalkyňa sa touto otázkou nemohla zaoberať, k uvedeným skutočnostiam došlo po vykonaní znaleckého dokazovania, preto sa s ňou musel vysporiadať súd.

41. Zastabilizovanie výchovného (aj školského) prostredia má podľa názoru súd v danom prípade prednosť pred „zachovaním priezviska“, s ktorým sa maloletý evidentne nestotožňuje (bez ohľadu na to, koho pričinením...). V súčasnosti nie je podstatné, či maloletý bol k používaniu priezviska L. v minulosti „ovplyvnený“ matkou, pre súd je rozhodné, že na písomnej skúške sa podpíše L., v dôsledku čoho je neklasifikovaný.

42. Súd pri predchádzajúcej úprave práv a povinností uviedol, že „priezvisko dieťaťa a jeho zmena je dôležitou vecou pri výkone rodičovských práv a povinností a zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv dieťaťa. V prípade, že ak sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa príslušnému správnenému orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode na výkone ich rodičovských práv a povinností. Súd dá súhlas jednému z rodičov namiesto rodiča, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, len za podmienky, že rodič, ktorý nesúhlasí so zmenou priezviska, si neplní k dieťaťu svoje rodičovské povinnosti, a je zrejmé z jeho chovania, že po citovej stránke k dieťaťu nič necíti. Tak je tomu napríklad vtedy, ak jeden z rodičov nejaví o dieťa záujem, neplní si pravidelne vyživovaciu povinnosť a s dieťaťom nekomunikuje“.

43. Aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k.17CoP/43/2017-218 zo dňa 31.10.2017 skonštatoval, že „zmena je možná iba výnimočne, a to v zásade najmä v prípade vážneho nezáujmu rodiča o dieťa. Celospoločenským zvyšovaním pomeru detí narodených mimo manželstva sa odlišnosť priezviska dieťaťa a jedného z rodičov stáva natoľko frekventovanou, že tento stav nepôsobí nijako výnimočne a neopodstatnené sú tak všetky námietky matky vychádzajúce z akejsi abnormality tohto javu s dôsledkami pre postavenie maloletého v kolektíve detí, či v rodinnej interakcii s matkou“.

44. Súd konštatuje naplnenie týchto dôvodov v tomto konaní. Súd mal v tomto konaní preukázané, že v čase jeho rozhodovania otec o maloletého neprejavuje skutočný záujem, s maloletým sa nestretáva, platobným miestom výživného sú otcovi rodičia, otec sa nezúčastňoval pojednávani, znaleckého dokazovania, rodičovského združenia, neinformoval sa o maloletom v školskom zariadení, čo je v zmysle skutočného záujmu taká zmena na strane otca, ktorá odôvodňuje aj zmenu rozhodnutia.

45. Súd z vyššie uvedených dôvodov pristúpil k výnimočnému udeleniu súhlasu so zmenou priezviska, keď možno v predchádzajúcom konaní možno išlo skôr o rozmar matky, no v súčasnosti má maloletý výchovné a klasifikačné problémy v škole.

46. Záujem o maloletého zo strany otca sa súdu javil skôr formálny ako skutočný. Iba plnenie vyživovacej povinnosti prostredníctvom starých rodičov nepostačuje, keďže ide o plnenie zákonnej povinnosti a súd nemal preukázanú konkrétnu iniciatívu otca vo vzťahu k stretávaniu sa s maloletým, keď za posledné 2 roky matku kontaktoval, že sa chce stretnúť s malol. 5 -10 krát telefonicky, v školskom zariadení maloletého nenavštívil, o zdravotnom stave sa neinformoval.

47. Vyššie uvedené dôvody na strane otca (nezáujem, nezúčastňovanie sa na podstatných udalostiach maloletého alebo v prospech maloletého) viedli tiež súd k zmene zastupovania maloletého, ktoré precizoval vo výroku I. tak, že matka bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a to z dôvodov, že otec nevie prísť na rodičovské združenie a na úradné úkony (s výnimkou posledného pojednávania) týkajúce sa maloletého, preto je v záujme maloletého, aby v bežných veciach, tak ako doposiaľ, zastupovala maloletého matka, pričom otcovi zostáva zachované zastupovanie maloletého v podstatných veciach.

48. Uznesením č.k. 39P/11/2018 - 76 zo dňa 15.01.2019 súd uložil otcovi, aby do 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zložil preddavok na trovy dôkazu spojené so znaleckým dokazovaním vo výške 300,- Eur na účet tunajšieho súdu, ktorý nezložil a matke, aby do 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zložila preddavok na trovy dôkazu spojené so znaleckým dokazovaním vo výške 300,- Eur na účet tunajšieho súdu. Keďže matka bola oslobodená od súdneho poplatku, teda aj od zloženia preddavku na trovy dôkazu spojené so znaleckým dokazovaním, súd zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 39P/11/2018 - 76 zo dňa 15.01.2019 vo výroku II. a III. (výrok VII. rozsudku) a zaviazal otca na zaplatenie polovice trov konania štátu vo výške 255,48 eur na účet tunajšieho súdu v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok VI.).

49. S poukazom na § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd nerozhodoval o povinnosti nahradiť trovy konania, nakoľko účastníci takýto návrh nepodali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 365 ods. 1 CSP/.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.) a ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia súdom.